

Et uniformem, quod tamen contra experientiam. 3. Putat: lapidem per foramen aliquod centrum Terræ versus demissum, adhuc mirabiliorem propter Terræ circumgyrationem habiturum motum, &c. Ergò non posse fieri ut Terra moveatur.

Resolutio-
nes objecto-
rum.

Verum enim verò non opus est has & similes imaginationes refutare; cum satis constet ex præcedenti cap. 12, aërem omnia ejusmodi missilia secum rapere proindeque naturam in hoc non uti motu (lacione) circulari, sed verè perpendiculari. Insuper Motus (seu potius Latio, de quâ cap. 16.) Spiralis, Arcualis, Circularis, &c. contra Naturam non est, uti experimur in Nivis & Pluviæ guttulis, quæ rarò perpendiculariter cadunt, sicut nec Grando.

Porro quod attinet Aristotelis hypothesein, Terram nimirum esse corpus grave, & omnia gravia, ubiubi etiam sint, ad centrum Mundi ex naturali qualitate tendere &c. nunquam probatum vel demonstratum, sed magis contra sanam rationem & veram Mundanorum corporum inter sese dispositionem vel ordinem est.

Posito autem quod vera sit Aristotelica illa Hypothesis: Tunc hæc qualitas existit, aut ex naturali cuiusvis corporis insita virtute; aut ex circumstantium materiarum promotione; aut ex centro Mundi, quod Tellurem esse dicunt, singulari facultate seu virtute attrahendi.

1. Si oriatur ex cuiusvis rei insitâ naturâ & appetitu essendi in suo loco, Exempli gratiâ, quod lapis (qui in stella aliqua, vel supra in ultimo circiter Mundi confinio sit) habeat talem naturam descendendi deorsum ad Terram: Quæritur: quomodo possibile sit, in lapide esse naturam hanc, intellectum, seu qualitatem aut virtutem, desiderandi vel appetendi, centrum Mundi, cum per tot myriadas milliarium incomprehensibiles, (ubi Tellus non ut punctum æstimanda) distet? Deinde quæritur, cujus beneficio seu

Rationes
contra Telluris gravitatem, & quidem,

1. Si oriatur ex insita natura.

per quod medium vel adjumentum lapis possit hoc ingens iter instituerere & vires sumere tantas ad centrum descendere? Porro quæritur, si quis esset in stella, verbi gr. quæ vocatur Canis major (ubi propter tot myriadam milliarium distantiam, Tellus hæc omninò non videri potest, & quidem in altera parte stellæ averfâ, ut ita nesciret ubi hæc Tellus sit, an supra vel infra, dextrorsum vel sinistrorsum) & dimitteret lapidem è manu: ubi ille mansurus sit? An staturus in æthere firmiter? vel an per istam Stellam rectâ centrum versus Mundi (quod ibi quidem non videri nec sciri potest ubiubi sit) descensurus? An iste lapis superficiem Stellæ averfam circumcurfurus sit, donec ad latus Stellæ perveniat, & tunc demum iter suum ad invisibile centrum, aditurus?

2. Si oriatur ex circumstantium materiarum promotione (uti ex. gr. videmus aquam, bullas, inflatas vesicas, ligna & omnia leviora, pel- lere fursum; atque sic materiam illam cœlestem expellere omnia ea ad suum proprium locum) sequitur quod materia cœlestis sit gravior isto lapide, & quod omnis gravitas in his inferioribus sit levitas, hoc est dicendum: quod omnes res quæ nobis videntur graves, sint summè leves, & naturali aliqua vi, gravitate materiæ cœlestis, expellantur ad ignobiliorem locum, quem dicimus centrum Mundi. Si itaque hoc modo à circumstanti materia, lapis pellere- tur usque ad Terram, Terra esset omnium levissimum corpus; quod tamen contradicunt.

2. Si oriatur ex circumstantium materiarum promotione.

3. Si proveniat à singulari quadam facultate seu qualitate centri Mundi, quod scilicet omnia attrahat; necesse est ut aliquid reale sit illud Mundi centrum. Dicis esse Tellurem; quæritur 1. quare Telluri talem facultatem seu virtutem velimus ob eam causam attribuere quod centrum sit Mundi, an non potius isti corpori per se, hæc virtus attribuenda, sive sit in centro vel extra centrum? Nam centrum Mundi quia per se nihil reale quid

3. Si proveniat à qualitate Centri Mundi.